

هشدار کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»:

اقتصاد ایران هر روز «جزیره‌ای‌تر» می‌شود

مهرنوش حیدری

یک کارشناس اقتصادی و نماینده سابق مجلس شورای اسلامی گفت: تحت تاثیر تحریم‌ها و همچنین عدم عضویت در افای‌تی‌اف یک اقتصاد ایران هر روز در حال آب رفتن است. نشریه اقتصادی فورس پر سه تاگی فهرست ۱۰۰ غول اقتصادی خاورمیانه را در سال ۲۰۲۲ منتشر کرده که در این گزارش نام و نشانی از شرکت‌های ایرانی وجود ندارد.

در گزارش این نشریه معتبر؛ عربستان سعودی با ۳۳ شرکت و امارات متحد عربی با ۲۵ شرکت در جایگاه اول و دوم این لیست قرار دارند. همچنین میان ۱۰۰ شرکت مهم، شرکت آرامکو متعلق به عربستان سعودی دارای بهترین عملکرد در میان غول‌های خاورمیانه است و پس از آن شرکت سایپک متعلق به عربستان و بانک ملی قطر در جایگاه‌های بعدی ایستاده‌اند.

همان‌طور که ذکر شد متأسفانه ایران جایگاهی در میان شرکت‌ها و غول‌های مهم خاورمیانه ندارد و علیرغم برخورداری از مواهب و منابع سرشار طبیعی مانند نفت و گاز؛ تحت تاثیر تحریم‌ها نتوانسته به جایگاه مناسب خود دست یابد.

در شرایطی که شیوع کرونا تحت کنترل نسبی درآمده و قیمت نفت در مسیر صعودی در حال حرکت است؛ ایران از این شرایط بهره‌ای نبرده و نتوانسته حضوری چشمگیر در تجارت جهانی و منطقه‌ای داشته باشد و به اعتقاد برخی کارشناسان اقتصادی باید این واقعیت تلخ را بپذیریم که از چرخه اقتصاد جهان و حتی اقتصاد منطقه خاورمیانه نیز حذف شده و تبدیل به جزیره‌ای در میان خشکی‌ها شده‌ایم.

تا پیش از سال‌های تحریم، ایران قادر به صادرات نفت و مشتقات آن بود و حداقل می‌توانست سهم خود را از یک

اقتصاد جهانی بر دار دام در سال‌های اخیر و با تشدید تحریم‌ها هیچ‌گونه دسترسی به مزیت‌های اقتصاد و تجارت جهانی نداریم و در صورت احیانشدن برجام نیز به نظر می‌رسد نتوانیم در این عرصه حرفی برای گفتن داشته باشیم. البته ماجرای ایران فقط به تحریم‌ها ختم نمی‌شود، بلکه موضوع مهم پیوستن به FATF نیز سال‌هاست میان مجلس، شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام پاسکاری می‌شود و هنوز تصمیم قطعی برای این موضوع مهم اتخاذ نشده در حالی که با استمرار این معضل همچنان در لیست سیاه این سازمان باقی می‌مانیم و نمی‌توانیم به راحتی مرادفات و انتقال مالی را با شرکت‌های بین‌المللی انجام دهیم.

کوچک شدن یک اقتصاد ایران

یک کارشناس اقتصادی در این باره به «توسعه ایرانی» گفت: واقعیت این است که سال‌ها سایه شوم تحریم‌ها بر اقتصاد ایران سبب شده تا روز به روز یک

اقتصاد کشور کوچک و کوچک‌تر شود و اگر ارزیابی از تولید ناخالص داخلی و یا صادرات کشور داشته باشیم، به خوبی مشخص می‌شود که یک اقتصاد ایران تا چه حد کوچک شده است.

دربوش قنبری افزود: سال ۲۰۲۱ را در نظر بگیرید و میزان صادرات ایران را بر برخی از کشورهای همسایه مقایسه کنید

تا متوجه شوید ما چه وضعیتی داریم، به اعتقاد بنده آمارها نمایانگر واقعیات است، در صادرات سال ۲۰۲۱ حدود ۵۰ میلیارد دلار صادرات داشتیم که در مقایسه با امارات متحده عربی می‌توان دریافت صادرات ما یک هشتم این کشور بوده است. وی در توضیح این مطلب

باشند تا بتوانند خود را به کشورهای توسعه یافته برسانند اما وضعیت کشور ما متأسفانه روز به روز به لحاظ اقتصادی در حال بدتر شدن است و باید گفت متغیر اصلی در این زمینه؛ تحریم‌ها و آثار ناگواری است که بر اقتصاد کشور داشته است.

وی تصریح کرد: البته نباید این طور وانمود کرد که همه مشکلات مربوط به تحریم‌هاست بلکه باید به مسائل مدیریتی و ساختاری اقتصاد ایران توجه جدی‌تری شود اما در نبود منابع درآمدی، مسائل مدیریتی و... به حاشیه رانده می‌شوند زیرا هنگامی که منابعی برای مدیریت وجود نداشته باشد، صحبت از مدیریت هم جایگاهی نخواهد داشت.

وضعیت ناگوار

تولید و صادرات نفت

قنبری بیان کرد: در مجموع فکر می‌کنم وضعیتی که اکنون داریم؛ وضعیت بسیار ناگواری است و حتی صادرات نفت نیز در این شرایط از اهمیت سابق برخوردار نیست و در واقع وزن‌های هم در میان کشورهای صادرکننده نفت

افزود: امارات در حالی ۴۰ میلیارد دلار صادرات داشته که همه می‌دانیم وسعت امارات چه اندازه است و حتی جمعیت این کشور نیز مشخص است. وی گفت: در این وضعیت طبیعی است که اقتصاد ایران نتواند شرکتی بزرگ در حد و اندازه شرکت‌های فعال در کشورهای منطقه و خاورمیانه داشته باشد.

افزایش فقر و بیکاری تحت تاثیر

کاهش تولید ناخالص ملی

نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی گفت: این آمارها نشان دهنده وضعیت اقتصادی ایران است و ترجمان این وضعیت و میزان صادرات کم و همچنین رتبه پایین تولید ناخالص ملی در کشور؛ افزایش فقر و بیکاری فزاینده در داخل کشور است و از نظر شاخص فلاکت که ترکیبی از تورم و بیکاری است روز به روز وضعیت ما بدتر می‌شود که بسیار نگران‌کننده است.

وی تأکید کرد: کشورهای در حال توسعه معمولاً باید نرخ شدایی داشته

متأسفانه در این زمینه بسیار عقب هستیم و در کنار منابع عظیم نفتی که در اختیار داریم، منابع عظیم گاز را داریم که منبع ثروتی برای کشور محسوب می‌شود که متأسفانه بلااستفاده مانده است.

قنبری گفت: دلیل اینکه منابع نفت و گاز کشور مورد استفاده قرار نمی‌گیرد، مساله تحریم‌هاست و همان‌طور که می‌دانید شرکت‌های بزرگ نفتی که متعلق به کشورهای بزرگ هستند، سال‌هاست فعالیت خود را در ایران تعطیل کرده‌اند و در نبود غول‌های سرمایه‌گذاری نفتی در کشور منابع نفت و گاز کشور عملاً به سمتی پیش می‌روند که در آینده مشمول به کارگیری عنوان بلااستفاده خواهند شد.

وی خاطر نشان کرد: در کل نیاز به سرمایه‌گذاری مناسب در حوزه نفت و گاز وجود دارد تا بتواند حداقل در یک برنامه ۵ ساله ایران را برای ورود به بازارهای جهانی آماده کند زیرا کشور ما دارای این ظرفیت است که سهم بالایی در اقتصاد جهانی داشته باشد اما متأسفانه مساله تحریم‌ها مانع از این مهم شده است.

چگونگی دستیابی به جایگاه ایران

در تجارت جهانی

این اقتصاددان بیان کرد: بنده فکر می‌کنم که با تلاش برای رفع تحریم‌ها و انتخاب سیاست خارجی همه‌جانبه و توسعه روابط با همه کشورهای ویژه کشورهای که رویکردهای خصمانه ندارند، می‌توان ایران را به جایگاه شایسته خود در اقتصاد و تجارت جهانی رساند. مسئولان کشور و سیاستگذاران باید به این مساله مهم توجه داشته باشند

و زمینه‌های لازم را برای ورود سرمایه و تکنولوژی به کشور فراهم کنند تا بتوانیم از وضعیت فعلی خارج شویم زیرا روز به روز سفره مردم در حال کوچک‌تر شدن است و طبقه متوسط عملاً یک پله تنزل یافته و جزو طبقه فقیر جامعه شده‌اند. طبقه فقیر نیز فقیرتر شده است و این مساله زنگ خطر است و باید در سیاست‌گذاری‌ها مورد توجه قرار گیرد تا شأن و جایگاه ایران مجدداً در اقتصاد جهانی احیا شود.

مردم باید اطلاع دهند. فسر مالیاتی نباید موجب آزار مردم شود. کتمان درآمد فرار مالیاتی و جرم محسوب می‌شود. برای این افراد پرونده کیفری تشکیل می‌شود.

منظور در ادامه با بیان اینکه در پنج ماه سال جاری وصول مالیات ۶۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشته است، گفت: در پنج ماه ابتدایی سال جاری ۲۵۰ نفر بدهکار مالیاتی ممنوع‌الخروج شدند که از این افراد ۱۲۰۹ میلیارد تومان وصول شد.

چرا اطلاع‌روشان باید سالانه ۶ میلیون تومان مالیات

بدهند؟

وی در ادامه با بیان اینکه اطلاعاتی که از اصناف وجود دارد نباید کتمان شود، اظهار کرد: مالیات ایزاری اصناف رشد دو برابری داشته است. چرا اطلاع‌روشان باید سالانه ۶ میلیون و ایزار فروشان سالانه چهار میلیون تومان مالیات بدهند؟ ما قاعده بازی را تغییر دادیم. تعداد اظهارنامه اشخاص حقیقی ۵۲ درصد رشد کرده است. معاون وزیر اقتصاد افزود: تا سال ۱۴۰۰ تعداد کل مودیان ۲ میلیون و ۹۱۵ هزار نفر بود که این تعداد در سال جاری به چهار میلیون و ۴۵۰ هزار مودی رسیده و از این افراد مالیات یک میلیون و ۸۰۰ نفر صفر شده است.

۸ میلیارد دلار برای ارز ترجیحی گذاشته شده بود اما هم‌اکنون به ۲۲ میلیارد دلار رسیده است. با این اقدام دولت از کف بازار خارج می‌شود. با توجه به جنگ اوکراین افزایش قیمت‌های جهانی وجود داشته که دولت باید در این بخش حمایت کند. او گفت: میزان بارانه پرداخت شده بیش از جدول‌های ارائه شده است، بنابراین باید اصلاحیه بارانه بودجه را به مجلس دهیم.

زمان ونحوه اجرای طرح کالابریگ

رئیس سازمان برنامه‌ریزی پاسخ به این سوال در باره زمان اجرای کالابریگ و محل تأمین منابع آن اظهار داشت: باید توجه داشت که کالابریگ، کوبین نیست. قرار بر این است که باراناندازی کالابریگ، بارانه برای خرید چند قلم کالا برای خانوار محدود شود و باید ساز و کار دقیقی برای اجرای آن تعریف شود و بانک‌ها در اجرای این ساز و کار مشارکت داشته باشند. وی ادامه داد: آنچه تعریف شده این است که دیگر مبلغ بارانه به حساب افراد واریز نشود بلکه هزینه خرید کالاها با استفاده کارت‌از سوی افراد به حساب فروشنده واریز شود و فراهم کردن این زیرساخت و روند زمان بر بوده است

صورت کتبی و از طریق پست، رئیس کل سازمان امور مالیاتی از اعتراض ۱۰۰ هزار مالک خبر داد و افزود: این اعتراض‌ها را به وزارت راه منعکس کردیم تا دوباره مورد بررسی قرار بگیرد. البته هنوز تعداد زیادی از مودیان به سامانه مراجعه نکرده‌اند. اگر مودیان اعتراض دارند باید اعتراض خود را ثبت کنند تا رسیدگی شود.

منوع‌الخروجی ۲۵۰۰ بدهکار مالیاتی

وی با بیان اینکه در سامانه سوت زنی ۶۰۰۰ اعتراض از سوی مردم ثبت شده است، گفت: از این تعداد ۱۶۰۰ اعتراض گزایه مردم از پزشکان است. به همین دلیل به پزشکان اخطار دادیم و باید آگاه باشند که در صورت فرار مالیاتی از ایزار قانونی لازم استفاده می‌کنیم. پزشکان مکلف هستند دستگاه کار تخوان داشته باشند و از آن استفاده کنند. معاون وزیر اقتصاد تأکید کرد: مردم باید تخلفات را اطلاع دهند، اگر به جای استفاده از دستگاه پوز شماره کارت می‌دهد

تخصیص بدون اعتبار در خزانه مانده بود؛ علاوه بر اینکه باید ماهانه ۱۰ تا ۱۲ هزار میلیارد تومان اصل و سود اوراق تسویه می‌شد. وی تصریح کرد: دولت از آغاز کار با این تصور روبه‌رو بود، اما در نهایت بدون استقرار و چاپ پول مشکلات یکی پس از دیگری حل شده، نه تنها مطالبات معوق اقسار پرداخت شد بلکه تخصیص اعتبارات عمرانی و اشتغال در پایان سال گذشته به بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان رسید. میر کاظمی عنوان کرد: دولت با حذف ارز ترجیحی صرفه‌جویی در هزینه‌ها نمی‌کند، به طوری که در بودجه پار سال

خبر اقتصادی

همتی:

قانون بانک مرکزی

نیاز به اصلاحات واقع بینانه دارد

رئیس کل اسبق بانک مرکزی گفت: قانون بانک مرکزی قطعاً نیاز به اصلاحات واقع بینانه دارد که موجب استقلال عملیاتی همراه با اقتدار و صیانت اجراء در نظارت شود. عبدالناصر همتی در یادداشتی در فضای مجازی نوشت: قانون بانک مرکزی قطعاً نیاز به اصلاحات واقع بینانه دارد که موجب استقلال عملیاتی همراه با اقتدار و صیانت اجراء در نظارت و در کنار هدف اصلی کنترل تورم، مانع بی‌ثباتی و رکود شود.

او نوشت: این اصلاح باید موجب بسته شدن راه هر گونه فشار دولت و مجلس بر آن شود و حضور مشورتی شورای فقهی در آن باشد، نه به عنوان رکن.

شایعه گرانی بنزین جایگاه‌های

شرق کرمان را سلوغ کرد

ایرنا - یک شایعه فاقد استناد در شرق استان کرمان طی یکی دو روز گذشته افزایش مراجعه به جایگاه‌های سوخت را دامن زد که با باگیری و تزیق به لحظه بنزین، مشکل در این منطقه رفع شد و روال به حالت عادی بازگشت اما گویا برخی دیگر نقاط نیز متأثر از این شایعه قرار گرفته‌اند.

بر اساس این گزارش اتمام بنزین در یک جایگاه سوخت سبب شکل‌گیری و تقویت شایعه بی‌اساسی در برخی گروه‌های فضای مجازی محلی شد مبنی بر این ادعا که قرار است بنزین هشت هزار تومان شود؛ به دنبال آن مراجعه به سایر جایگاه‌های سوخت شدت گرفت و صف‌ها نیز مقابل پمپ بنزین‌ها ایجاد شد که با مدیریت مدیران محلی و استانی، کار تأمین و تزیق بنزین در این جایگاه‌ها با فوریت انجام و از روز گذشته روال سوختگیری در شرق استان به وضعیت طبیعی رسیده است.

ساعت کاری ادارات از سوم شهریور

به روال عادی بازمی‌گردد

ایسنا - سخنگوی صنعت برق گفت: طبق مصوبه هیات دولت ساعت کار ادارات و موسسات از سوم شهریور

به روال عادی بازمی‌گردد. مصطفی رجبی مشهدی با بیان اینکه اسما با کاهش ساعت کار ادارات ۳۰ درصد شاهد کاهش مصرف برق بودیم که کمک زیادی به صنعت برق کرد، گفت: صرفه‌جویی‌های صورت گرفته در بخش اداری و خانگی موجب گذر از پیک تابستان شد. وی با بیان اینکه این روزها گرچه روزهای بسیار سختی برای صنعت برق بود، اما کوچک‌ترین خاموشی‌های ایجاد نشد و برق پایدار برای همه مشترکان تأمین شده است.

ادامه رایزنی برای گشودن

مرزهای زمینی ایران و آذربایجان

ایسنا - رئیس اتاق مشترک ایران و آذربایجان گفت: متأسفانه در سومین سالی هستیم که از ابتدای کرونا مرزهای میان دو کشور بسته است و در حل رایزنی برای رفع مشکل هستیم. حسین پیرمودن با اشاره به اینکه تجارت چمدانی را در این چند سال از دست دادیم، افزود: خوشبختانه پرواز میان دو کشور راه‌اندازی شد اما تردد زمینی همچنان مسدود است. البته با توجه به مذاکراتی که سفیر انجام می‌دهد و جلسه‌ای که با سفیر آذربایجان در ایران داشتیم، وعده داده شد که این مشکل هرچه زودتر برطرف شود زیرا همان‌طور که می‌دانید هرچه تردد بین دو کشور بیشتر شود، زمینه‌های تجاری نیز گسترش پیدا می‌کند.

عوارض آزادراهی

تا بعد از اربعین گران نمی‌شود

رئیس سازمان راهداری گفت: تا آخرین هفته قیمت اتوبوس‌های اربعین اعلام می‌شود و تا بعد از اربعین، عوارض آزادراهی هیچ تغییری نخواهد داشت. به گزارش ایسنا، در بوش امانی افزود: هشت هزار دستگاه اتوبوس که مربوط به ناوگان خصوصی است، تدارک دیده شده و آماده خدمت‌رسانی به زائران است.

خبر

رئیس سازمان امور مالیاتی:

دو پایه مالیاتی جدیدی در راه است

رئیس سازمان امور مالیاتی گفت: دو پایه جدید مالیاتی در حال شکل‌گیری است.

به گزارش خبرآنلاین، داوود منظور، معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس سازمان امور مالیاتی با تأکید بر اینکه یکی از پایه‌های جدید مالیاتی، مالیات بر عایدی سرمایه است، اضافه کرد: مالیات بر عایدی سرمایه در ابتدا به صورت طرح در مجلس مطرح شد و کلیات آن به تصویب رسیده است، البته ما نیز برای چکش کاری طرح همکاری لازم را داشتیم.

وی با تأکید بر اینکه این طرح آماده تبدیل شدن به قانون است و ورود به صحن است، گفت: بی‌تردید در آینده نزدیک این طرح تبدیل به قانون می‌شود و هدف از اجرای آن نه کسب درآمد مالیاتی بلکه ممانعت از سوداگری خواهد بود. وی درباره مصادیق مالیات بر عایدی سرمایه ادامه داد: خرید و فروش ملک، خودرو، سکه و ارز با هدف کسب درآمد مشمول مالیات بر سوداگری است. به این ترتیب که قیمت زمان خرید و فروش ملاک است و روش دریافت مالیات نیز

خبر

میر کاظمی:

مردم یارانه نقدی را به کالابریگ ترجیح می‌دهند

رئیس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به اینکه دولت را با وضعیتی زیر صفر تحویل گرفتیم، گفت: مسئله افزایش حقوق شاغلان و بازنشستگان لشگری و کشوری هنوز قطعی نشده و به شهریور ماه نمی‌رسد.

به گزارش ایسنا، مسعود میرکاظمی در نشست خبری با اشاره به اینکه شرط افزایش حقوق شاغلان و بازنشستگان تأمین منابع مالی آن است، اظهار کرد: در حال حاضر ۹۵ درصد از صندوق‌های کشوری و لشگری حقوق خود را از دولت دریافت می‌کنند؛ یعنی اگر فردی امروز در دولت بازنشسته شود، نه تنها باید پاداش خود را دریافت کند بلکه به صندوق‌های کشوری مراجعه کرده و حقوقش را هم باید پرداخت کنیم.

وی ادامه داد: بنابراین اگر افزایش بیش از ۱۰ درصد حقوق مخالف بودم، به همین دلیل بود که نباید پایه پولی افزایش پیدا

می‌کرد اما با اتفاقاتی که در افزایش نرخ‌های جهانی و نهایتاً رشد قیمت‌ها افتاد، باید مابه‌التفاوت را به آنها پرداخت می‌کردیم. بر این اساس مسئله افزایش حقوق شاغلان و بازنشسته‌های لشگری و کشوری در حال بررسی است و باید در وهله نخست بتوانیم منابع موثقی برای این اضافه پرداخت‌ها داشته باشیم. به گزارش خبرگزاری خبرآنلاین، مسعود میرکاظمی در نشست خبری اظهار داشت: زمانی که دولت سیزدهم، دولت را تحویل گرفت، شرایط اقتصادی مطلوبی وجود نداشت. از ۸ میلیارد دلار ارز کشور، ۵۰۰ میلیارد دلار خرید شده بود و کشور تنها یک ونیم میلیارد دلار برای خرید کالای اساسی داشت. به گفته رئیس سازمان برنامه و بودجه، علاوه بر کاهش درآمدهای دولت هزینه‌های جاری طی ۸ سال بیش از ۱۰ برابر شده بود، زمان تحویل دولت تنها ۶۰ هزار میلیارد تومان